

hvervs Råd, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Dansk Ejendomsmæglerforening, De Danske Patentagenters Forening, Danmarks Rederiforening, Danske Speditører, Grundejernes Landsorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Specialarbejderforbundet i Danmark, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund, Det Danske Voldgiftsinstitut, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Københavns Retshjælp, Århus Retshjælp, Danske Mediers Forum, Dansk Journalistforbund, Landbrugsrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, IT-Brancheforeningen, Danske Finansieringsselskabers Forening, Boligselskabernes Landsforening og Lejernes Landsorganisation.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I bilaget til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til § 1 (retsplejeloven)

Til nr. 1 og 11 (§ 2 a, stk. 2, nr. 2, § 368, stk. 5, 1. pkt., § 369, stk. 2, og § 391, stk. 1)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at afskaffe muligheden for at idømme rettergangs bøder i civile sager, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Til nr. 2 (§ 22)

Det foreslås, at Procesbevillingsnævnet skal behandle klager over afslag på fri proces, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 (forslag til retsplejelovens §§ 328 og 329).

Det fremgår af forvaltningslovens § 16, stk. 4, og offentlighedslovens § 15, stk. 2, at afgørelser om aktindsigtsspørgsmål efter disse love kan påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen af den sag, begæringen om aktindsigt vedrører. Heraf følger, at Civilstyrelsens afgørelser om aktindsigtsspørgsmål i en sag om fri proces, der behandles eller har været behandlet af Civilstyrelsen, kan påklages særskilt til Procesbevillingsnævnet.

Sagerne behandles efter de regler, der i forvejen gælder for sagsbehandlingen i Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 25 og nævnets forretningsorden, bortset fra at nævnets sammensætning er anderledes, jf. lovforslagets § 1, nr. 3. Procesbevillingsnævnet er ikke omfattet af forvaltningsloven, offentlighedsloven eller lov om Folketingets Ombudsmand.

Hvis Procesbevillingsnævnet finder det hensigtsmæssigt, vil nævnet i forbindelse med lovens ikrafttræden eller senere, når nævnet har oparbejdet et erfaringsgrundlag for behandling af klager over afslag på fri proces, kunne ændre forretningsordenen med særligt henblik på behandling af klager over afslag på fri proces og/eller behandling af klager over afgørelser om aktindsigtsspørgsmål.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 og 4 (§ 23)

Det foreslås, at når Procesbevillingsnævnet behandler klager over afslag på fri proces (jf. lovforslagets § 1, nr. 2), skal nævnet sammensættes med en landsdommer, der fungerer som afdelingsformand, en byretsdommer og en advokat, jf. det foreslåede stk. 2, 1. pkt.

Det foreslås, at de tre medlemmer beskikkes særskilt til at behandle klager over afslag på fri proces, men at beskikkelsen i øvrigt sker efter tilsvarende regler, som gælder for beskikkelse af de nævnsmedlemmer, der behandler sager om anden- og tredjeinstansbevilling, jf. de foreslåede stk. 2, 2. og 3. pkt.

Landsdommeren beskikkes således efter indstilling fra landsretterne, byretsdommeren efter indstilling fra Den Danske Dommerforening og advokaten efter indstilling fra Advokatrådet. Beskikkelsen sker for to år, og et medlem har ret til genbeskikkelse for yderligere to år. Herudover kan genbeskikkelse ikke finde sted.

Et medlem kan ikke samtidig være beskikket efter både stk. 1 og 2. Derimod kan et medlem, der har været beskikket efter stk. 1, godt på et senere tidspunkt beskikkes efter stk. 2, og omvendt.

Der beskikkes en eller flere suppleanter for hvert af de tre nævnsmedlemmer, der behandler klager over afslag på fri proces, jf. den foreslåede ændring af stk. 3, 2. pkt. (hidtidige stk. 2, 2. pkt.). En suppleant for et nævnsmedlem, der er beskikket efter stk. 1, kan ikke samtidig være suppleant for et nævnsmedlem, der er beskikket efter stk. 2, og kan heller ikke selv beskikkes efter stk. 2, og omvendt.

Kort sagt opereres der med to særskilte puljer bestående af fem medlemmer og et antal suppleanter henholdsvis tre medlemmer og et antal suppleanter, der behandler hver deres kategori af sager, nemlig sager om anden- og tredjeinstansbevilling henholdsvis klager over afslag på fri proces. Der vil som hidtil være ét sekretariat knyttet til Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 26, stk. 2, der således både vil behandle sager om anden- og tredjeinstansbevilling og sager om klager over afslag på fri proces.